

Aloite nro 33 Aurinkorannikon Kokoomus ry: Palveluseteli EU:n alueelle

33. Puoluekokousaloite: Palveluseteli EU:n alueelle

Palveluseteli EU:n alueelle

Suomessa on osana sote-palveluja käytössä palveluseteli. Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä ([569/2009external link](#)) tuli voimaan 1.8.2009. Lain tavoitteena on lisätä asiakkaan valinnan mahdollisuuksia, parantaa palvelujen saatavuutta, monipuolistaa palvelutuotantoa sekä edistää kuntien, elinkeinotoimen ja yksityisten palveluntuottajien yhteistyötä. Uudistus ei puuttunut kuntien veloitteeseen järjestää kuntalaisille sosiaali- ja terveydenhuoltoa.

Suomen kansalaisia ja varsinkin seniori-ikäisiä asuu pysyvästi tai oleskelee talvikausia Suomen ulkopuolella erityisesti Espanjan Aurinkorannikolla, noin 15 000 – 20 000. Moni muuttaa Espanjaan siksi, että seniorit pystyvät liikkumaan aktiivisesti ympärivuotisesti ja pitämään terveyttään yllä pidempään kuin Suomessa. Iän myötä he saadakseen tarvitsemaansa hoitoa joutuisivat kuitenkin käytännössä muuttamaan takaisin Suomeen johonkin hoivakotiin tai palvelutaloon. Useimmiten kyse on pakon sanelemasta tilanteesta. Heillä on useamman vuoden aikana kehittynyt tuttavapiiri ja turvaverkosto Espanjassa ja he ovat sopeutuneet asumaan ja toimimaan heille tutussa ympäristössä. Heidän kannaltaan optimaalinen ratkaisu olisi suomenkielinen palvelukoti tai hyvätasoinen kotipalvelu Espanjassa.

Tietoomme on tullut, että suomalaisilla yrityksillä on huomattavaa kiinnostusta lähteä investoimaan tämältyypisiin hoivapalveluihin Aurinkorannikolla. Hankkeiden toteutukseen vaikuttaisi ratkaisevasti se, että suomalaisten käytössä olisi Suomen ulkopuolellakin palveluseteli. Ruotsi on tämän ratkaisun jo tehnyt. Siellä on erillisasetuksella säädetty toimiva tukipalvelu siten, että ulkomailla asuva ruotsin kansalainen voi hakea omasta maakunnasta ennakkolupaa ulkomailla annetun hoidon osakustannuksiin.

Aloitteen käytännön toteuttamisen kannalta on tärkeää selvittää muutostarpeet nykyiseen lakiin sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä, jotta palveluseteliä voisi käyttää EU:n alueella vastaavasti kuin nykyisin on mahdollista Suomessa.

Samassa yhteydessä tulisi luonnollisesti selvittää uuden laajennetun palvelusetelin kustannusvaikutukset kuntatalouteen ja valtiontalouteen ottaen huomioon myös tuleva sote-uudistus.

Koska Suomen Kuntaliitolla ei ole käytettävissä keskiarvolukuja hoivapalvelujen kustannusjaosta, kysimme ja saimme näitä tietoja Espoosta, Turusta, Oulusta, Lohjalta ja Liedosta. Palvelusetelin arvo alimmalla tulotasolla Espoossa on 111,78 €/vrk ja Lohjalla 96 €/vrk. Käytännöt muissakin kunnissa ovat tätä suuruusluokkaa.

Suoritettujen laskelmien perusteella palvelutarpeiden osittainen hoitaminen palvelukodissa tai kotipalveluna Espanjassa olisi verrattuna vastaavaan palveluun Suomessa huomattavasti halvempaa ja ennen kaikkea käyttäjien kannalta järjestelyiltään toimivampaa sekä lisäksi kokonaistaloudellisesti edullisempaa.

Palveluseteli madaltaisi hoitoon hakeutumiskynnystä, jolloin sairauden hoidon aloittaminen sen varhaisessa vaiheessa säästäisi kokonaiskustannuksia ja lopputuloksena olisi parempikuntoinen kansalainen.

Tämän aloitteen mukainen kehitys tarjoaisi suomalaisille yrityksille tilaisuuden kehittää hoivapalvelusta itselleen uusi vientituote. Tällainen kehitys olisi esimerkki osaamiseen perustuvasta vientitoiminnasta, jossa yhdistetään monien sektoreiden osaamista ja käytetään hyväksi pohjoismaisen hyvinvointiyhteiskunnan hyvää mainetta.

Lisäksi haluamme korostaa, että EU:n komissio on käynnistänyt toimenpiteitä, joilla pyritään lisäämään innovatiivista yhteiskunnallista ja sosiaalista yrittäjyyttä ”social economy” käsitteen alla. Tätä kehitystä tarvitaan myös Suomessa. Tämän puoluekokousaloitteen mukainen toiminta on erinomainen esimerkki myös muualle EU:ssa siitä, miten kehittää uusia kustannustehokkaita ja laadukkaita liiketoimintamalleja etenkin ikääntyvälle väestölle.

Kiinnitämme seuraavassa huomiota aloitteen lisäksi:

Aluksi itsestäänselvyyksinä kaksi asiaa:

1. Aloitteemme on jatkumoa valinnan vapaudelle, jota Kokoomus ajoi edellisen hallituksen sote-paketissa. Valinnanvapaus on edelleen tärkeä Kokoomukselle.
2. Eduskuntavaalien aikaan Aurinkorannikolla on yli 20 000 sellaista potentiaalista äänestäjää, jotka ovat kirjoilla edelleen Suomessa. Kun me voimme kertoa heille, että Kokoomuksella on ohjelmassaan heille tarkoitettu palveluseteli, saisimme ehdokkaillemme merkittävästi lisää ääniä ja samalla nousisi myös äänestys aktiviteetti (Fuengirolassa edellisissä eduskuntavaaleissa 3 650 äänestäjää). Aurinkorannikko yksinään vastaa yhtä suomalaista maakuntaa!

Tarkennuksena aloitetekstiin:

1. Olemme aloitteessamme lähteneet siitä, että palveluseteli on tarkoitettu niille suomalaisille, joilla on **kotikunta edelleen Suomessa**. Näin he tulisivat tasavertaisesti kohdelluksi Suomessa vakituisesti asuvien kanssa.
2. Lisäksi toteamme, että koska Kokoomus on puolueena tukemassa vapaata liikkuvuutta, tulisi ainakin EU:n alueella olla mahdollisuus nauttia samoista eduista kuin Suomessa.
3. Huomautamme myös, että kunnilla tulee olemaan lähivuosina rajut taloudelliset paineet sote-puolella. Jos suomalainen, joka asuu tilapäisesti Espanjassa, joutuu palaamaan Suomeen hoitoa saamaan, nousevat kunnalle tulevat kokonaiskustannukset huomattavasti korkeammiksi verrattuna siihen, että suomalainen yritys, joka täyttää säädetyt normit, voisi antaa hoidon esimerkiksi Espanjassa.
4. Suomi on yhdenmukaistanut monia toimintojaan EU:n alueella muiden pohjoismaiden kanssa. Ruotsilla on hyviä kokemuksia palvelusetelin käytöstä Espanjassa, joten Suomelle olisi luontevaa toimia samoin.

Edellä oleviin perusteluihin viitaten toivomme, että puoluevaltuusto hyväksyessään tämän aloitteen velvoittaa puoluehallitusta ja kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan siten, että Suomen kansalaisille luodaan EU-maissa käytettävä palveluseteli, joka mahdollistaa palvelukoti- ja hoivapalvelutoiminnan kehittämisen.

Matti Kairi

Aurinkorannikon Kokoomus ry

mkairi47@gmail.com

+358 50 598 7273